

Библиотека
САВРЕМЕНА КЊИЖЕВНОСТ

Књига 473

У СЕДАМДЕСЕТ РЕЧИ

најкраће приче

1

(Приредио: Ђорђе Оташевић)

Алма

Београд, 2023

ПРЕДГОВОР

Приче садржане у овом зборнику имају до седамдесет речи.

Све приче већ су објављене у првих двадесет „Алминих“ зборника „Најкраће приче 20xx“ (од зборника „Најкраће приче 2002“ до зборника „Најкраће приче 2021“).

Биографије аутора овде нису наведене јер се налазе у објављеним зборницима који су бесплатно доступни на „Алмином“ сајту (www.alma.rs и www.alma.co.rs).

Драган Адамовић

ОГЛЕДАЛО

Као што се Сунце огледа у реци, огледало моје душе сам ја и моји поступци, огледало родитеља су деца, огледало мог постојања је мој живот, а успех огледало упорности. Лепо је кад нашег одраза има и у туђим огледалима, тада смо срећни. Проблем је само што бисмо нека своја радо разбили...

Марина Адамовић

ПОРОДИЦА ЗЕЦ

Мирослав и мама остали су сами када је тата умро пре девет година. Имају малу викендицу подно Космаја. Велику башту, пуну купуса. Купус је велики, највећи у околини. Заливају га и причају са њим док се он кочопери и расте до енормних величина. Воле да једу купус и сваке године се надају већим и лепшим главицама. Тако и бива. Тата их само гледа одозго и смешка се сакривен иза облака.

Снежана Алексић

БЕЗАЗЛЕНО

Почело је безазлено. Ваљало се као грудва снега, која је постајала све већа спуштањем низ брдо. Само, ово није било брдо. Била је то планина. Самим тим и грудва је била толика да је нико више није могао игнорисати кад се зауставила у подножју. Људи, који су ту живели, плашили су се.

А онда је изненада грануло сунце и грудветина је почела да се топи.

Људи су и даље страховали.

САМОУБИСТВО

Седео је у соби и посматрао своје беживотно тело из кога се точила густа, лепљива крв. Учинило му се да чује дозивање споља. Одговор се није зачуо из запечаћених устију. Поново је погледао своје избледело тело.... Није издржао, закорачио је у њега и груди су се поново покренуле.

Ни овај пут није имао храбрости. Не довољно.

Оливера Аризановић

ПРОКЛЕТСТВО

Дао Бог човеку раскошан, свеж и опојан врт, али околу ни једног комшије да завиди и завирује.

Дрвеће у врту окитио му најмириснијим и најсочнијим плодовима, по највишим неприступачно-недостижним гранама, те их овај није могао ни брати, ни кушати, а по врх свега блага дао му лепу витконогу, дугокосу жену, свилене пути, а околу ни једног другог мушкарца, да га погледа с висине.

Љиљана Аћимовић

ПРЕД ЈУТРО

Кад је море равно ко стакло. Кад је свуда око-
ло мирис соли и зимзелене шуме. Кад су ти мисли
даље од оног острва што се види у даљини. Много
даље. Кад нема никога на овим камичцима осим те-
бе. Кад сунце треба сваког тренутка да ти приђе с
леђа. Ни за кога нема места.

Мало би да одремаш, али се бојиш да неко не
украде сунцобране и лежаљке које чуваш ноћу.

Биљана Бабић

ГОДИНА

Календар на зиду у дневној соби (овогодишњи) бирајући унијела сам у стан дио себе који ћу тек да постанем. Схватам да не бих жељела суморну слику надлазећег новембра са смрзнутим коњем. Вољела бих силно, али неће ићи, јунску плаву обалу и кеј из јула. Прољетне боје и звукове, јануарски зимски букет што мами на планину. Много, много мира и воћа.

Виси на зиду ненаписана прича за следећу годину.

ПРИЧА О МИРОСЛАВУ

Мирослав је добар дечко, зашао већ у године. Воли много да прича и углавном у његовом друштву свако ће имати прилику само да клима главом.

Ја имам други метод.

Углавном му пркосим и нервирам га, тако да он изгуби нит своје приче.

Опсује, погледа ме љутито и оде.

Моје виђање са њим траје већ довољно дуго да бисвако одустао, али не Мирослав и ја.

САН

Ово је прича о дебељушкастом...

Дебељушкасти је био путник.

Он је муж и дечак.

Буцмасти Цар у свом врту.

Има свог патуљка и лане.

Понекад пући усне и гледа у биљке.

Углавном бежи од људи и прича са неким у себи, на језику који не разумем.

Једнога дана нестао је док су патуљак и лане остали на свом месту да стоје.

Видела сам га како корача кад сам затворила очи.

ЈАВА

Сањам да све гори.

Светлуцави пламен бљешти у ноћи. Руше се рогови крова и падају на дрво.

На онај стари храст који је деда засадио још 48-е.

Ватра захвата све, и таман да узмем ваздух и изговорим њено име.... Аутомобил се зауставља пред кућом. Гледам кроз прозор. Видим своју кућу, нетакнута.

Све је по старом.

Настављам да живим свој мали живот као да ништа није било.

ОСА ОКО КОЈЕ СЕ СВЕ ОКРЕЋЕ

Једнога дана осетих како сам се окренула изнутра наопако.

Ништа страшно, само тамо где ми је била глава, сад су ноге, где је било срце, сад су полни орган и удови.

Мозак ми је сишао у пете.

Лепо ми је овако.

Пупак је остао на истом месту, да извадим труње које се накупи.

ХИПОХОНДАР

Претворен у ловца ћути и чека. Чека звер.

О које ће се дрво она очешати? Који жбун померити? На коју стазу промолити? Ћути и чека. Чека и не постоји.

Зора је са цвркутом птица у наручју прошла поред њега. Није је видео.

Сунце се раздрагано са људском грајом пред њим играло. Није га чуо.

Ноћ је лупала тишином, и постала видљива.

Ћутао је и чекао. Чекао звер.

СЛИЧИЦА

Пас Ладић, на крову старог мерцедеса лаје бесно на свраку.

Смештена на грани смокве, свађалица му на свако –ав– са –кри– одговара.

Велики орах их посматра и зеленим треперењем се осмехује. Осмехује се нежно и старцу и старици који на тераси за сточићем прву јутарњу кафу уз разговор испијају.

Време је застало као да не жели да ову сличицу у складиште своје остави.

Милан Бештић

ЗАПИСНИК

Саобраћајци су сачинили записник у коме је наведено да сам украденим возилом, без поседовања возачке дозволе прекомерном брзином прошао раскрсницу док је на семафору било црвено светло. Тачно је да је на записнику мој потпис, али треба узети у обзир чињеницу да сам га потписао док сам био под дејством алкохола и као таквог га не признајем.

ЧЕШАЉ

– Игла, конач, огледало, чешаљ, марамица! – издрао се.

– Шта ће ми чешаљ, када сам ошишан до главе? Издерао се још јаче. Чешљем ћу против Потенцијалног Агресора, помислих и ућутах пред Издеравачем.

Много, много година касније, пре неколико минута, пратећи директан телевизијски пренос једног догађаја, препознао сам мога Издеравача. Сваки пут када би Издеравач поменуо неке своје чешљеве, тихо би му искључили микрофон.

ГРЕШНИК

Био једном један Грешник. Толико је грешио, да је промашаје престао да броји.

Тај је Грешник све пробао. Све што ваља и не ваља. Мада је више било оног другог. Једнога дана, Грешник је пожеleo да изврши попис свих својих грехова. Од оних ситних, до оних смртних.

И тако је Грешник писао, писао, писао...Док није остарио и престао да греши. Више није имао снаге.

Дејан Богојевић

ДВЕ ОСАМЕ

Мол дише убрзано. Теа дише убрзано.

Прозор је затворен. Ваздух зажарен и устајао. Спуштени шалони. Књиге разбацане граде чудновате путање по соби. По њима се усковитлано крећу сенке. Лавиринт...

Мол дише убрзано.

Теа дише убрзано.

Они су у властитој осами. То су две осаме. Заборављени попут смрти у ходу, рањиви попут земље.

Ускоро постају песма.

ПОГЛЕД КРОЗ ПРОЗОР

Погледи кроз прозор постају заморни, дневни, млаки; Простори коме што у прескоку, ван једног места, ван једног круга приноси чистину на леђима.

Погледи кроз прозор, тренутак у шатору, уснула нит још једног догађаја без јунака, слика полена у сенкама стопала.

Поглед кроз прозор, ветровите жеге, осврт у огњу, још један измаштан пејзаж сазрева и распрскава се.

У ДАХУ

Далеко прошарана дрскост одрастања ка хоризонтима, ка згрченим шакама за којима полази преостали свет, будан и смео за колебљиву плиму дочекану и испраћену тишинама густих, претешких папрати као туђе крзно по образима прави дубок траг и лепезе склопљене лебде над згужваним погледом још једног од преживелих препознатљивог гласа лако ка земљи носећи последњи лахор међу смолу, међу блиставу белину учаурених брежуљака.

КРАТКА ПРИЧА

Вратила ми је књигу. Из књиге је испао љубичаст лист. На листу је била написана прича. Прочитао сам је. Потом сам почео да се понашам као главни јунак. Одлазио сам сваког дана на обалу. Ослушкивао таласе. Упознао сам лично све поменуте особе из приче. Тачно на местима како је прича налагала. Постао сам роб њене приче. Наставио сам да живим по причи.

Нажалост, ово је кратка прича.

(...)

ДЕКЛИНАЦИЈА ТРАЧА

ко? шта?	Она	Друга она	Он
кога? чега?	Од њега	Од прве ње	Њих две
коме? чему?	Другој њој	Њему	Другари- ма
кога? шта?	Дете	Њега	Ништа
апострофира- ње	О, судби- но!	Е, скоте!	Е, лудило!
ким? чим?	Па, с њим!	Са бе- сом	С пићем у руци
о коме? о че- му?	О будућ- ности	О детету	О фудба- ду!

Владимир Булатовић

БИО САМ ГЛАДАН

Био сам гладан па сам узео кашику, али заборавих шта сам са њом хтео.

Узех потом оловку да запишем да не заборавим шта сам заборавио да урадим са кашиком, али сад заборавих шта ће ми оловка у руци.

Поново ми се, ни сам не знам како, нађе кашика у руци, али се сетих напрасно шта сам хтео са оловком, па на крају не урадих ни једно ни друго.

КАД ОСТАНЕШ САМА

Останеш сама. Наместиш кревете. Извадиш веш из машине и простреш га да се суши. Обришеш под купатила, онако успут. Склониш остатке доручка са стола. Одлучиш шта ћеш кувати и укључиш шпорет. Поспремиш још мало, јурећи горе-доле по кући, овде су патике, тамо папуче, овај прекривач не стоји добро, крпа није на свом месту... Провериш ватру, температуру и притисак у систему за грејање. Додаш још мало дрва и помислиш како их треба донети из гараже.

Пре но што чујеш шкљоцање браве на вратима, успеваш само да отвориш прозор и удахнеш. Дубоко.

Драгана Вигњевих

БРАТ БРАТУ

Узмемо ли у обзир све те природне и животне лепоте које смо (ни криви, ни дужни, али ни заслужни) искусили свим својим чулима, те томе додали креативност наших десет прстију и све позитивне промене које смо нанели човечанству, потом одузели сва признања и захвалнице, аплаузе и похвале, а самим тим и срећна узбуђења која су нас често лишавала драгоцене енергије – може се рећи да живимо прилично срећан живот.

ТИШИНА

Седела сам сама чекајући. Ослушкивала сам не бих ли чула бат корака. Сваких неколико минута би ми се учинило да чујем баш те праве кораке. Усправила бих се и интензивније ослушнула. Звуци корака истог тренутка би нестали.

Чекала сам дуго. Тишина ме је прогањала. Није било звукова корака. Није било ничега. Само тишина и ја.

Коначно сам устала и кренула ка вратима. Одједном, бескрајну тишину прекинуше звуци корака.

ВРАНЕ

Куд год ја да мрднем, негдје угледам врану. Чим врану видим, цио дан немам среће. Покушавао сам бјежати у крајеве гдје их нема, али оне се и тамо однекуд створе.

Само на једно мјесто нијесу дошле и таман кад сам помислио да ћу ту да живим, сретох једнога, пљунуту врану. Тако из дана у дан бјежећи од врана, налијећем на вране.

Тражим један једини дан без врана, а живот пролази...

Роберто Водановић

О БОГОВИМА И ЉУДИМА

Отворио сам прозоре. Кућа гледа. Отворио сам врата, кућа дише и прича. Ујутро одлазимо ван. Враћамо се. Улазимо. Излазимо. Улазимо. Излазимо. Унутра, ван, унутра, ван, унутра, ван, унутрааааа... Свршимо.

* * *

Боговима смо одавно одрубали главе, ми невјерници, анархисти, комунисти, боеми и најгори од свих умјетници. Боговима смо одрубали главе и они сада падају на гузице.

Злата Воларич

МОЈ ПЕГАЗ ИЛИ:
ЗАШТО ИМАМО МНОГО КЊИГА

Мој коњ се зове Пегаз.

Жељан је био славе, па је полетео ка сунцу. Тамо се од врућине укрутио и није више могао летети.

Пао је на Земљу и разбио се на хиљаду и више комадића. Из сваког парчета је израстао нови Пегаз и сваки створио хиљаду и више књига. Због тога их имамо на свету милијарде и више...

Волим књиге.

Хвала Пегазима!

Андреја Ђ. Врањеш

У СУМРАК ЖИВОТА

Препознао је када је отишла. Илузорно је у осмеху отворити пут сећању, кад је угледао одлазећи корак, сетио се да је то била она. Да ли је она знала да је то био он? Или је и она њега у себи препознала касно. Ако јесте, видели су се истим заборавом. Ко је онда уговорио састанак у којем обоје нису знали да се знају? И зашто? Само Бог то зна.

Александра Врцељ

ОДА ЦЕМУ ОД КАЈСИЈА

О, бљештаво бакарно савршенство! Посма-
трам те из прикрајка, бојећи се да ће неко приметити
да ми заокупљаш мисли већ данима. Кроз тебе се
сунчева светлост прелама богатије него кроз хиљаде
призми. Заводљивости окрутна, укусна, мирисна.
Порочности. Крај тебе пролазе људи не примећују-
ћи. Људи су неспремни на екстазу непца. О, бљеш-
таво бакарно савршенство, овај дијабетичар недо-
стојан те је!

ЧЕКАЊЕ

Била је недеља, касно послеподне.

„Колико дуго већ стојимо овде?“ – Осетили су
траву како расте под њиховим стопалима.

Благи поветарац играо се њиховом косом.

Сунце је пекао њихова чела. Капљице зноја
остављале су влажан траг у борама.

„НАШЕ НОГЕ СУ КОРЕЊЕ А ОЧИ СТРЕМЕ
КА НЕБУ“

Њихова тела су постала труда, мека и влажна,
а из удова њихових расле су печурке.

Полако се спуштала ноћ.

Живко Вујић

ДОНАЦИЈЕ

– Ево видите, ово је гробље пуно демократа. Више немамо мјеста – објашњавао је предсједник градске управе за сахране.

– Како „гробље пуно демократа?“ – чудео се предсједник делегације САД.

– Ту су сахрањени сви који су помрли откад је увезена ваша демократија у нашу земљу – објашњавао је домаћин.

– Лијепо! Код вас наша демократија врло добро напредује – изрече похвалу предсједник делегације САД. – Одобрићемо вам хитне донације за проширење гробља.

Гордана Вујичић

ВРАТА

Учили су ме да врата затварам тихо и полако. Касније је неко рекао да врата не затварам за собом. Треба их оставити одшкринута да можеш да се вратиш. Последњи пут кад сам одлазила од баке, врата нисам сасвим затворила. Смрт је ушла. Сада врата затварам да ми време постепено не украде и успомене.

Љубомир Вујовић

БИОГРАФИЈА

Његов живот се ни по чему није разликовао од билиона других живота. Незапажено безличних. Типично пролазних. Људских. Прилично касно почео је да измишља приче и да их записује. У ствари, тек тада је и био рођен.

Одавно га нема, али он и даље живи својим причама. У нама. Незапажено безлично, типично пролазно, људски...

Снежана Вукадиновић

ПОРЕД ДУНАВА

Одмиче дан реком која сребрно тече. Овде сам даривана неком речном самоћом. На плажи Марије Терезије, сунце своју путању конча а, на небу ратови се воде. Цуре жарки потоци бескрајних лавина и птице ниско лете. На небу битка, на земљи хлад. Не пецам. Поред реке ћутим. И све се некако чудно комеша, ројеви инсеката тик до воде, а Дунав од каљеног челика топао тихо тече.

Зорица Вукашиновић

ПОРУКА

Звони... Кратко. Дуго.

Наизменично, шизофренично, замишљено...

Звони...

Куца два пута кратко.

Ништа.

Испред улаза се налазе прашњаве ципеле и на њима мртав лептир.

На жици од пластике суши се веш тек опран.
Дугачке кошуље за лудак пркосе јој.

Ходе горе-доле по стази.

Невољна, узнемирена, уплашена.

Долази до капије и оставља поруку исте садр-
жине к'о јуче.

Кратак сан утрча у авлију јаве.

Без најаве, наравно.

Раде Вукмировић

ЗНАМ

Знам своје име, презиме, датум рођења, боју косе, PIN и PUK број моба, крвну групу, број индекса, име прве девојке, првог кеца и прве туче, број патика, улицу и број, њене очи, знам и просек из основне и средње, али не знам ко сам. Молим вас, ако знате ко сам, реците ми.

Данијела Вучевић

БУДИ САМ СВОЈ ЖИВОТНИ ТРЕНЕР (CARPE DIEM)

Након буђења ослушни своје срце и снагом воље направи онолико енергетских квантних скокова, колико је потребно за раскидање свих недоличних окова и испуњење задатих рокова. Уколико трагом можданих вијуга ипак запрете малодушност, огорченост, беспомоћност и туга, сети се да је на крају крајева свака отежавајућа околност привремена, јер „још увијек није искована сабља која може сјећи наше мјесечине, насмијане зоре и меланхоличне сутоне“.

ЛЕПОТА ЖИВОТА

– Хајде да се играмо лепоте живота – рече срце мозгу.

– Како се то игра? – упита га мозак.

– Лако. – рече срце – и настави. – Ја те загрлим, а ти онда пошаљеш свест на спавање, а пробудиш подсвест и соларни плексус (*plexus solaris*) у трбуху. Тако, желудац почне да задовољно вари живот, док соларни плексус пун самопоуздања раскошно обасјава Млечни пут.

ДВЕ РЕЧИ

Сав устрептао, младић загрли и пољуби своју девојку, а затим јој нежно шапну на уво: „Волим те, медена моја!“ Пошто је девојка ћутала, заљубљени младић је узе за руку, значајно погледа и упита: „Када ћеш и ти мени рећи две речи које ће нас заувек спојити?“ На то му она одговори: „Чекала сам да сам то схватиш, али кад већ инсистираш, рећи ћу ти одмах. ТРУДНА САМ!“

Марко Вучинић

Стари аутобус је ишао аутопутем. Кроз стакло се осећала зима. Довољно је било погледати проређени крајолик па осетити атмосферу која је карактерисала то годишње доба.

Залеђени мир...

Имам утисак да зими људи више осећају једни друге. Та мисао је обликована тренутном ситуацијом и распоредом путника у аутобусу; један млади пар седи прекопута мог места.

Није тешко посматрати их као једно.

Савршена целина ухваћена у једном од приказа своје елеганције.

Драгана Гавриловић

НЕКЕ САСВИМ ОБИЧНЕ СТВАРИ

Киша је лила и било је поприлично хладно.

Дим од цигарета, у клубу где смо седели, све нас је штипао за очи.

Чаше по столовима биле су углавном празне, а људи за столовима насмејани и пуни приче.

Погледи су се сусретали, додиривали, понеки миловали.

Он је изненада устао, погледао ме! застао! обукао јакну и – изашао!

Ја сам у гужви остала – сама!

СПИСАК

Шта све стане у један поглед?

Звездин дрес који ја тата купио једног страшно ветровитог дана. Мамин осмех пред матуру. Гомила празних пивских флаша и другови из школе. Пољубац девојке коју никада није имао. Изгореле прженице, за закаснили ручак. Компакт диск са највећим хитовима „Смака“. Прослава осамнаестог рођендана уз сирене за узбуну и бомбе. Мобилни телефон на који се више нико неће јављати.

Поглед се угасио. Очи су остале отворене.

АПСОЛУТНА ТИШИНА

Ниједан звук споља није долазио. Лежао је ослушкујући своје тело. И најмањи покрет изазивао је шкрипу зглобова. Шумела је крв, срце лупало, док га је сваки удисај преплављивао и гушио. „Само полако“, помислио је. Тело се опустило. Дисање је постајало све тише, и на крају престало. Са задњим откуцајем срца утишала се и крв. „Коначно“, севнуо је закаснили нервни импулс, „апсолутна тишина“.

НОВА ГОДИНА

Почела сам са припремањем Нове године. Погледала сам прво у новчаник, па у замрзивач. У децу, па у излоге. И одустала од припреме. А Нова година ће доћи. Полако и сигурно. Зашто је пресрета-ти? Будимо стрпљиви, сачекајмо је да дође. Ионако долази у поноћ. А, тада је време за спавање, зар не? И, одмах ми је лакнуло.

Данијела Глишић

ХТЕЛИ СУ МЕ ХИМАЛАЈИ

Шапутали су ветрови и сету и романсу, распиривајући ватру коју је одавао мали пламичак. На пар корака поток, на пар обриси коња, враних, нечијих. Буџаци истражују шиноре, међе. У даљини Хималаји... Ћутим.

Прија ветар водоноси, лепо видим. Кошци непознати у нечијем завичају, изнад Хималаји. Одједном блуз, журим ка врховима. Будим се. Чини ми се, стигох!

ЗАМИШЉАЊЕ

Замишљени туриста у замишљено веселом расположењу је, наглим покретом и на подмукао начин, бацио своје замишљено дете у Фонтану Жеља. Замишљена публика је све то нема посматрала.

После краћег времена Сви су кренули да се разилазе са Замишљеног трга, јер је дете испливало. Пожурили су да се врате у своје замишљене животе у Замишљеним оазама. Нико није могао да зна колико је велика била замишљена жеља замишљеног туристе. Замислите само!

ПИТАЊА ЖИВОТА И СМРТИ

Рекла је љубазно:

– *Добар дан.*

Одговорио је љубазно:

– *Добар дан.*

Брзим покретом руке извадила је брошуру из ташне.

– *Сазнајте више о вечном животу.*

Он је уздахнуо. Она се увредила. Одбијање вечног живота је за њу лична увреда. Љутито је заштићала кроз нос.

За њу он је већ био мртав. А и она за њега, само пар секунди касније када јој је на главу са небеса пао тег од 15,9 тона.

СТ(Р)АНИЦА

Успутна станица. Расејано разгледам старе новине, сведене на неколико „непрочитаних“ страна. Кога још у овој забити интересује култура?! Избегавам да погледам датум. Тај податак би исувише потресао моје већ уздрхтале нерве. Воз тутњи. Незадрживо намеће ритам. Из суседног купеа разлеже се јецај. Потом језиво хистерични смех. Поново бацам поглед на страницу „културе“ и дође ми да се убијем!

ОНА ПРАВА

Недостатак задовољства надокнађивао је опијањем. Та драгоцену течност попуњавала је празнине, чинећи га постојаним у непостојећем свету. Кад дух из боце почне да кола венама, лакше је суочити се.

– Хоћеш ли да будеш моја жена, питао је духа, унапред му одређујући пол. Одговора није било. Данима. Месецима. Годинама.

Лежећи у гомили преврнутих флаша, најзад је одјекнуло: НЕ!

ИДЕНТИТЕТ

Кад постанем мачка, нећу ниједном мјаукнути иако ће то сви очекивати од мене, и нећу почети да предем оног тренутка када се ручерда неке сподобе спусти на моју главу, и нећу ловити мишеве јер су то одвратна створења која шире заразу, и уопште нећу показивати мачију ћуд. Па нека размишљају ко сам.

САЗВУЧЈА

Сваки покрет који начини подсећа на одбрану, вапај. Светлост иза затамњеног погледа тиња тек толико да потку начини достатном ткива које бележи откуцаје. У покушају да остави видљив траг, крупним словима исписује, наизглед неразумљиву, али сасвим јасну поруку. Док уздрхталим прстима клизи по сасушеној боји, тихи звук који производи стапа се звоном из оближње цркве, сувише гласним за пристојан одлазак.

ОДБРАНА

Патуљаста човек клизио је у свом трошном оделу кроз сумрак, тражећи уточиште од погледа упртих у тело мајушно, готово непостојано. Кроз оквир врата отшкринутих, протрчавши нечујно ка

гнезду сакривеном у мислима, натопљеном мириси-
ма шумским, упутио је молећив поглед свевишњем,
иако одавно веровао није.

И спусти се сила небеска, род сахрани у вре-
мену трептаја, да око заслужити не стиже.

Живојин Денчић

НА УЛИЦИ

Дуго сам размишљао откуда радници и пси на улици. Размишљао сам, размишљао... Размишљао...

Утом ми је господин Габријел дошапнуо: „Мишљење квари карактер“.

И ја сам заборавио о чему сам размишљао. Зато и не знам откуда радници на улици.

У међувремену изабрали су ме за председника Друштва за заштиту животиња у Горњој Клисури.

Милан Добричић

ЗАКОН ЈАТА

Када се у јату Враниног дола родио Угљеша, било је довољно да само стрпљиво сачека и заузме место неког покојног члана заједнице.

Када се у истом јату родио Сивац, неминовно је било да постане комедијаш, забављач, и вечно вољена смешна маскота.

А када се у јату родио Белко, морао је на сваки начин да оснује верску заједницу и прогласи се барем месијом, да не би био линчован.

Зоран Додеровић

О МЕДАЉАМА

Медаља има светлу и тамну страну. Кад их председник дели, већина славодобитника извуче светлу страну. Дешава се да се ту убаци неки баксуз, као кукавичје јаје. Да добије тамну страну медаље. Не одваја се од ње. Уврежено је мишљење у народу, кад неком медаља прирасте за срце, ни смрт не може да их растави.

ЧЕКАЊЕ

Стојим на станици и чекам. Он долази. Одвози ме на посао.

Тамо чекам крај радног времена.

Излазим и стајем на станицу. Чекам. Након десет минута он је ту. Улазим на задња врата. Одвози ме до куће.

Стављам ручак од јуче да се подгреје и чекам.

После ручка лежем у кревет да се одморим за вечерашњи сусрет са њом.

Најзад, вече је ту.

Одлазим на договорено место.

Чекам.

Она долази.

Доната Думичић

ВРИЈЕМЕ

Не мјерим више вријеме на дане и сате, мени су једино важне секунде.

Сваке секунде нетко се роди и нетко умре. Почетак и крај. Постало ми је јасно да сати заправо не мјере ништа важно, осим што биљеже пролазност времена самог. Све што ЈЕСТ је у овом тренутку у овој секунди САД. Секунда је, драги мој, све што имаш.

Живко Ђуза

ДОСАДА

Куд год се окренем, досада. Омамила ме монотонија.

Након извјесног времена пренем се из пријеподневне блеје.

Устајем полагано. Није лоше да се размрдам и прошетам кроз град.

Онда се лецнух. У граду се треба бар нешто потрошити, а џепови су празни. Одмах одустајем.

Наставим са трошењем времена.

Не задуго, то ми поново досади.

НЕПРОЧИТАНА КЊИГА

- Зашто нешто не радиш? – упита жена мужа.
- Немам шта да радим – правдао се он мрзовољно.
- Узми неку књигу, па читај – посаветова га она.
- Читам.
- Која је то књига?
- Ти си моја непрочитана књига, а читам је већ годинама.
- Никада је нећеш прочитати.
- Знам – сложи се он са њом. – То је зато што је ти стално дописујеш.

ЗАКЉУЧЦИ

Први закључак: Господин НН је мртав.

Други закључак: После темељне и свеобухватне претраге утврђено је да је господин НН извршио самоубиство.

Трећи закључак: Зашто је господин НН извршио самоубиство остаје тајна.

О господину НН и данас се прича. И они који су га знали, и они који нису познавали господина НН, нешто знају.

СВЕТЛОСТ

Када ноћу нестане струја, људи упале свећу, а деца почну да праве сенке птица, кунића и малих ђаволчића.

Када нестане струја и упали се свећа, младост распламсалу страст показује пољупцима.

Када упале свећу у мраку, муж и жена причају свакодневне приче и размишљају о будућности.

Када изненада нестане струја у ноћи и упали се свећа, старост ућути и размишља да ли има светлости на другом крају пута.

ОПУШТЕНИ ТИПОВИ

Црт, црт, зацртао се Д. Боуви воштаним бојицама. А бојице се осмехују, све шаренија од шареније. И Д. Боуви се осмехује њима. А бојице нацртале украсе једна по другој а онда поврх свега и заиграле (иако то бојице обично не раде).

И – ускликну Дејвид Боуви – воштане бојице нису увоштене као кипови него су баш неувоштене, као неки опуштени типови!

Александра Здравковић

САВРШЕНА ПРИЧА

Већ данима пишем причу. Размишљам, уду-
бљујем се, напрежем, смишљам, чудим се, одаби-
рам, питам се, одговарам, објашњавам, радујем се,
потврђујем, смешим се, негирам, мрштим се, бри-
шем, избацујем, прецртавам, поправљам, препра-
вљам, дописујем, псујем, супротстављам, мењам, љу-
тим се, појачавам, ублажавам, упоређујем, преуве-
личавам, персонификујем, замењујем, набрајам, рас-
прављам се, састављам, растављам, искључујем, за-
кључујем:

Није лако написати причу.

Андрија Ивановић

РАСЦВЕТАВАЊЕ

Дотакао сам њене влажне гаћице у потпуности схватајући тај позив. Погледао сам њене прелепе плаве очи и дивне исцртане усне.

Да ли ће сва ова лепота сад нестати? Да ли ће се за који трен све распрснути?

– Зар је то уопште и битно?

– Шта то, срце?

Нисам могао да јој одговорим. Скинуо сам јој гаћице и отпочео оно због чега смо се овде и састали.

Славица Јеринић

ИСПОВЕСТ ЈЕДНОГ УЖИВАОЦА ВИСИНЕ

Живим у облакодеру на 95. спрату. Лифтом до тла путујем само 2 минута. Али не силазим. Нема потребе. Имам комфоран стан са дивним погледом на град. Радим у истој згради у канцеларији на 83. спрату. Купујем у тржном центру на 78. Моји пријатељи живе углавном на 63, неки на 55. и 44. спрату. Задовољан сам. Ма кога да лажем. Ви, чујете мој вапај – СКИДАЈТЕ МЕ ОДАВДЕ за име Божије!!!!

Александра Јовановић

ЗЕЛЕНЕ РУКАВИЦЕ

Рекао ми је једном док сам буљила у зид:
„Страшно ме подсећаш на моје зелене рукавице“.

Нисам схватила.

Рекао ми је једном док сам буљила у зид:
„Знаш, стварно ме страшно подсећаш на моје зелене рукавице. Много сам их волео кад сам био дете, а онда су једног дана само нестале...”

Тада сам отишла.

БЛИСКИ СУСРЕТ

Тотон је, пре неколико десетина Земаљских година, приметио да је ушао у око човека који је био за великим телескопом.

Сада је лагано окренуо главу у страну и са своја три пара очију трепнуо. Затим је, врло слично човеку, уздахнуо. Наиме, он сада више никада неће моћи имати своју сенку, а своју околину мора неговати.

„Човече, добро дошао у мој врт” – помисли.

Милан Јовановић

СУТРА УЈУТРО...

Пући усне док се шминка. Осећа мој поглед и постаје свесна своје лепоте, толико да огледало с муком успева да јој да правилан одраз. Устанем с кревета и шапнем јој у уво да је дивна. Она постане још лепша. Бојим се, ако јој то шапнем у друго уво, распрснуће се огледало.

Мирослав Миша Јовић

ОГЛЕДАЛО

Стајао сам и сатима гледао у зграду преко пута оне у коју је гледао човек са прозора наспрам мог и ока није скидао са некога који је дуго и стрпљиво чекао да се помери онај који се појавио готово истог трена кад и ја на прозору зграде преко пута моје са кога ме је гледао неко ко је личио на мене.

ПОЉЕ

Петра је журила комшиница по улици.

– Враћај се овамо, битанго једна мала!

Петар се није освртао и само је грабио према пољу кукуруза.

Када је најзад улетео у њега, удаљио се довољно далеко од гласа бесне комшинице. Сео је на земљу.

– Ммм, како лепо мирише – рече Петар и загризе питу са шљивама.

ВЕРА И НАДА

Булеваром коме је име било и јесте у вези са пуцњем, недалеко од киоска у коме седи Рад(у)мила окружена пуцњем, срећу се две школске другарице. Загрљај је болно јак. Готово петнаест година.

- Одселила сам се давно, пре него што је почело.

- Ја сам побегла кад је почело.

- Повратак?

- Сумњам. А ти?

- Не верујем.

- Успомене?

- Бледе.

- Збогом, Надо!

- Збогом, Вера!

БОМБАРДОВАЊЕ

1. Метафоричан мрак је постао буквалан
2. Ја, Пенелопа, међу јавом и међ' сном
3. Моја слика непознатог је пун мрак – само уплашене очи познатих људи извирују
4. Плетем, у плетиву снови, а око мене рат
5. Глава у рукама, прсти у коси
(сунце и месец на клацкалици.. или само сат на зиду)

ПОСЕД

Тресем ногу и нервозно схватам да ми прошлост краде овај садашњи тренутак, а да ми садашњост трује будућност истом навиком и НЕМАМ ВРЕМЕНА!!!

Човек данашњице нема времена за дуге приче. Дуге, детаљне приче припадају прошлости и причају их само они који у прошлости живе.

Искористи дан и скрати причу. Одбрани садашњост! То је све што заиста поседујеш.

Марко Ковачевић

УХОДА ИЗ МРАКА

Сва деца су га се страшила. Имао је дугачке прсте, нејасни поглед у очима и мноштво рогова. Тако начичкан ћутао је изнад црне земље.

Покушао је више пута да покаже да он није тако лош или зао, али би се сваки завршио уз врисак.

Сва деца су га се страшила, а био је само једна грана на огољеном дрвету.

Иван Косановић

ЗАБАВЉАЊЕ

Попили смо чај заједно, пољубио сам је на њен рођендан. Кратко, али обећавајуће.

Заједно у стану.

Добро јутро. Лаку ноћ. Заједничко летовање.

Брак.

Прстен.

Љубавница.

Страст.

Деца.

Можда да, можда не.

Катаклизма.

Као крај рата, који никад није ни постојао, рата који се углавном само у мени дешавао. Празнина која је дошла као освежење и опоравак.

ОСМЕХ

Посматрао сам сликара Мирослава Анђелковића како у свом атељеу затеже тек довршену слику. Каже да увек тако чини. Пре сликања затегне платно колико може и укуца ексерчиће до пола, а кад заврши слику, онда их вади и поново затеже платно које, вели, увек мало попусти док на њему ради.

Сетио сам се Мона Лизе. Можда јој је Леонардо баш поновним затезањем платна развукао лице у чудесни осмех?

Мирослав Костић – Коле

ИЗГУБЉЕНА ЗЕМЉА

Пронађох земљу и лепа небеса. Саградих кућу и засадих лозу.

Седмога дана окупих госте. Моја браћа почише блуд. Крв се измеша с морем.

Дођоше војске. Оковаше земљу.

Ђаво крвник пшеницу, јасле, вериге, све у огањ!

Сада сам проповедник изгубљене земље... Тражим нову врлет, нова небеса.

Саградићу кућу, засадићу лозу.

Живећу сам.

СТРАХ ОД РЕЧИ

Приметио сам да многи откад знају да пишеш, више не причају отворено са мном. Реченице прекидају на пола и избегавају одређене теме. Као да се плаше да неки део њих, не заврши у некој од мојих кратких прича. Сваку реч пре него што изговоре, вагају и премеравају по неколико пута. Па чак и тада, у њиховим очима видим да сумњају у сопствену аутоцензуру.

СЛОВА

Слова се обрушавају са свих страна и падају по мени као капи кише. Моје мисли се стапају са њима и на тај начин настају речи, које склапам у реченице и ткам их у своје кратке приче. Заробљен у причама безуспешно покушавам да пронађем излаз, али то ми не успева. Остаје ми само да се надам да их неко чита, и да ће доћи да ме избави из ове агоније.

ОГЊЕН

Искрио је жар у пепелу. Вило се коло огњишта (упокојених и нерођених). Оно што изнедрила су згаришта, гнездило се на челу и спаљивало мисао. Жарптица садила је буктињу у грудима. Смрзнута стопала отапао је праг.

Онда се ватра преточила у извор.

Када су угљене шаке, напослетку, огањ сипале у очи, Бог се отелотворио.

ХИЈЕРАРХИЈА

Експлозија његовог дебелог црева разнела је просторију за консултације

Из чистог мира – како наводе професори

Мајка која ја гарантовала за синовљеву издржљивост

Срамежљиво одговара да не зна шта се десило

Њен муж, иначе један од цењенијих професора са истог универзитета

Истрпео је двадесетак година, пре него што је са себе збацио звање асистента

Полиција не искључује могућност инцеста

О УМЕТНОСТИ

Уметност као свеукупност у човеку. Стална потреба разумевања свих и свега. Па појам материјалног у овом случају је потпуно безвредно-ништавна чињеница, те уметност насупротив томе упућује на јасну слику свега животног, применом прихватања различитости, те та шаролика степа, стрпљиво чека разумевање не-толерантних инстинктивних душа. Мисија повезивања садашњег тренутка, светлећег универзума, пулсирајућих неурона, отвара снажну послато-примљену поруку, тако незграпну на самом почетку – одуховљену и значајну за будућност и поколења...

Ивана Максић

УПУТСТВО ЗА ВЕРНЕ ПАНТОМИМИЧАРЕ (КАДА ПРИБЕЋИ БЕГУ?)

Када скученост почне да зјапи својом препозна-
гљивом јамом тривијалног, тада говор постаје јалов,
а одјеци тог самоговора враћају се као вешти бодџи.
Ту и тамо, заривају се они у грло говорника који
се радије повлачи него крвари (премда је то циљ
свим гледаоцима).

Не, нисам ни просјак ни бедник, ни монах ни
блудник – само ми је свет савршено сувишан.

РАВНОПРАВНИ У ПЛАЧУ

Ради равноправности, жене треба да се баве питањима рата, а мушкарци чувањем деце. Било би мање ратова и деца би била чвршћа. Жене би пожуриле да склапају мир, док им синови не порасту за војску. А мушкарци би, проводећи више времена са децом, убрзо открили да је живот вреднији од смрти.

Драгослав Манић Форски

БОМБАРДОВАЊЕ

Е, мој Тугомуре! Сине мој једини. Да си жив, ти би данас био војник. И тебе би позвали на ратиште. Нашу земљу бомбардују. Ја се не плашим. Гледам како лете изнад нашег села и како бомбе падају на град. Ако гађају наше село, ја нећу да идем у подрум. Изаћи ћу на двориште, па нека ме убију. Шта ће ми овакав живот!

Данко Б. Марин

МУВА

Мува му је слетела на нос. Брзим покретом руке је била отерана, али ево је поново и поново и поново. Био је дефинитивно пробуђен и разљућен.

Успео је да је убије, када ја слетела на кундак пушке. Узео је пушку да очисти флеку... Тада се појавио тигар испред шатора – убио је и њега. Ловац у каки униформи није био ђаиниста као ни тигар, а за муву – КО зна?

Ангелина Марковић Влајковић

Прохладан али предиван сунчан јануарски дан.
Група доконих таксиста остацима од доручка храни
јато голубова.

Лепршају крила голубова и чује се задовољно
гутутање док грабе бачене мрвице.

Из прикрајка скакуће један храбри врабац. Не
оглашава се, само краде мрвицу по мрвицу хране
која му је најближа.

Сналажљивост наизглед малих је потпуно ве-
личанствена.

Илија Марковић

ЈЕДАН

Нула је број један. Један и један су као један. У ствари, један и један су два, али – једва.

Добро је док су један и један два. Међутим, проблеми су код одузимања. Док играју један на један, дозвољени минус је један.

Наравно, резултат је испод линије. Кад се саберу два броја, добије се један.

Оливера Марковић

У ШТА СЕ ТАЧКА ПРЕТВАРА

Мој поглед прати тачку. Тачка стоји пред зидом, стоји непомично. Покушавам узалудно да је врховима прстију ухватим. Покушавам узалудно правац до ње да обликовано усмерим. Мало ми недостаје.

Тек на почетак станем, помери се у зид дубље и врати ме изобличену на крај, на почетак, на све оно што нисам.

Померање тачке боли мене!

ПОСЕЈДОНОВА КЋИ

У ритму таласа извијало се гипко, витко женско тело орошено беличастим, пенушавим капљицама Пацифика и пркосило, додворавајући се лепоти сунчевих зрака.

„Дозревајући цвет нара у раскошној башти небеског бескраја...”

То Посејдонова кћи својом игром у мрежу свог срца заведе бес орканског ветра, кротко, страшно.

Испод мирне површине огледала мора, у љубавној ложници, њена звезда Месец је свила.

На коралном спруду сазрели плод нара чекаше на нови дан и своје поклоњење.

Tatjana M. Mačić

SMS KLSNJIKOV

- Sve ok?
- d ;-)
- Spr. :-))
- spr ;-P
- Imas sve?
- odavno
- Kako joj je?
- nea frke!
- O jeee :)
- xx
- Xxx
- xx na []
- Cimni m u 8
- ok
- Ponesi luk & strely
- !?
- Krle?
- NE!
- srru
- ...
- ...
- :)
- :-((
- !

Татјана Милановић

РАЗЛИЧИТИ ТЕМПО

- Пожури, не могу тако споро да идем.
- Ја не могу брже.
- Па, некада си могла.
- Некада ни ти ниси јурио, него си пратио моје кораке.
- Мислиш да више не идемо истим темпом?!
- Не, него мислим да не желимо да идемо истим темпом.
- Шта хоћеш тиме да кажеш?
- Да си ме некада више волео јер си ишао споро и кад ти се журило.

Дејан Миленковић

ПРОЛЕЋЕ

Пролеће је донело пљускове и обојило дрворед у зелено. Призор мокрих кровова, благог померања лишћа и сивог неба у позадини, подсећа на акварел. Отварам прозор да пустим мир у собу и лежем на кауч. Жмурим. Слушам добовање капи по крошњи и накнадно пљускање по асфалту. Свежина која улази је толика да имам осећај да бих је могао загристи. Мирише багрем. Ипак, гнездо на мом рамену, направљено образом, највише прија.

СКУПО И ЈЕФТИНО

Уз бол и врисак уморне породиље још једно живо биће дошло је на свет. Бабици је требало само неколико секунди да бебу неприметно склони. Нероткиња, која је силно желела дете, за њу је платила три хиљаде марака. Избезумљеној биолошкој мајци дали су папир на којем је писало да је њена беба умрла на порођају. Потпуно бесплатно. Овога пута је јефтино прошла.

БАБУШКА

Стигла је из Сан Петерсбурга и одмах заузела почасно место, најпрегледније и најосветљеније, то беше грешка, уместо да буде стално у видокругу, остала је засењена прејаком светлошћу.

Наизглед лепа и нетакнута, вешто је скривала тајну од евентуалних знатижељника.

Када су је нови станари избацили у подрум, распукла се, отворила и њена тајна је откривена. Носила је близнакиње неједнаке величине. Обе су рође-не здраве а бабушка је била пресрећна.

Љиљана Милосављевић

ПРАЗАН ДАН

Данас је слава мога деде по мајци а нико не слави. Брат слави женин рођендан. Краљевић Марко, кажу, узео је својевремено, славу ујчевине, Ђурђевдан! Тужна ћутим.

Да мачка не искочи и телефон грешком не зазвони, никога живог данас, ни срела, ни чула не бих.

Дедину славу синови на небо понели а потомци заборавили.

ПЛОДОВИ

Крупни људи би требало да једу крупно воће. Не кажем да људи ситније грађе треба да једу само вишње, али кад год одлазим у куповину јагода које продају зајапурени продавци са отецим прстима – мене је некако страх. И онда купујем ананас, јабуке, наранџе...

Док седимо за столом и моја жена придикuje како само ми сваке недеље једемо питу са јабукама – ја задовољно гледам у своје прсте.

Јелена Милуновић

ИЗМЕЂУ СВЕТОВА

Осећај отуђености, неприпадања никоме и ничему. Ово нису прави људи. Мој прозор не гледа на таласе. Музика није онаква какву сам у мислима слушала. Киша на мом лицу није топла, летња. Месећ није пун и светао. Ово није свет какав замишљам, ово није живот какав желим.

Одлазим. А да ли ћу наћи замишљени свет? Застајем, окрећем се. Сви су већ отишли.

КОРАЦИ

- Добар дан!
- Добар дан.
- Имате ли имагинацију?
- Како да не, које величине?
- Па... онако...
- Желите ли неку посебну врсту?
- Нека избор буде препуштен вама.
- Онда, допустите... Да запакујем?

Посматрао је ољускан плафон док се завлачила у једну од кутија радњице на ћошку. Имала је зелене халтере и испуцале, не одвише дуге нокте.

СВЕТЛОСТ У АВГУСТУ ИЛИТИ ОНАЈ ДЕО ДАНА

Здање је старо. Осветљено. Млечним јутарњим светлом, мада је негде, око пет. По подне. Вероватно од камених плочника (то да замишљаш како си на мору..). И степеника је свега три. Седе на трећем. С врха.

Она у хаљини. Замишљени.

Лето. И много пролазника. У Михајловој. И врева и. Влада мир.

Он мази њену десну. Штиклу. Мада му је лева.
Ближа.

Њене ноге су.

Прекрштене.

Тања Милутиновић

ФРУШКОГОРСКИ АНЂЕО

Палимо танке, мирисне свеће. Бескрвне калуђерице певају и жмуре. Гласови им се уплићу као тела. О како поју! Звуци лепоте увијају се у милозвучје. Хор анђела пева. Бруји рој ситних, златних пчела.

Наспрам нас је једна сва млада и бледа, оборених капака и кроткога става. Око нежне сестре су црне круте хаље. Главе накривљене и опуштених руку, провидно белог лика снује и поје....

Јасмина С. Митровић

ЧЕКАЊЕ

Одговор на постављено питање висио је између две телефонске мреже, недоречен и уплашен.

Он је по ко зна који пут узимао телефон, гледао екран, чекао баш тај одговор на питање, које је те бесане ноћи послао на њен број „Да ли ти долазим у сан?“

Телефон се огласи питањем „Да ли вреди сањати?“

Александар Мићић

PULP STORY

„Нисам рекао да не сламам нека срца вечерас, малена“ – казао је, окренуо се и избледео у ноћи. Пијана поноћ владала је улицама кишног града, а на углу Оксфорд Стрита и Рицента црвенкоса лепојка је остала грцајући у сузама, носећи круну заувек изгубљене душе. Беше то последњи злочин великог детектива. Пола сата касније, на адреси Бејкер Стрит 221б пут до његовог срца нашао је нож љубоморног мужа.

Стеван Михаиловић

БАЛОН И ЗЕЦ

Ведар и сунчан дан. Балон са корпом пуном туриста надлеће, после кровова кућа предграђа, околину града са реком, пољима, шумарцима, ораницама... Доле на земљи, преко ораница прелази велика сенка балона. Открива зеца у бразди који изненађен у страху скаче... Почела је „трка“ балона и зеца у паници тражења спасоносног заклона некога жбуна...

балон изнад њива..

зец бежи... води испред

сенке балона

Туристи вичу и машу рукама... навијају...

Драгана Мицић

ПОТРАГА

У руднику смо ловили Дабога.

Познавали смо му траг по нити која је истицала из огртача. Сребрна глава је сјала, а клопарање штаке је одзвањало.

Звуку смо бивали ближи, одаје су биле бројније и пространије. Мирисали смо воду, додиривали звук плиша, коса се мрсила, страх је зидове чинио тежим.

Нит је ишчезнула, чобанин је поједен.

Господар је у утроби поново сигуран.

БЕКСТВО

Фелдмаршал Петар Текелија у води реке Каме изгубио је лице. Старом фелдмаршалу лик су отеле кечиге и у ћутању га однеле у Волгу. У свој двор у Миргороду Петар Текелија тако је стигао без лица, а уз звуке добоша.

Дугогодишњи слуга Петра Текелије Иван Фјодорович није познао свог господара. Помислио је да је одбегла дворска луда.

ПРВА КАФА

Иако смо се већ били поздравили и ја кренула, изашао је и питао ме хоћу ли с њим негде на кафу. Питала сам где; и рекла да хоћу.

Кафа је била горка и одвратна, наравно, јер ја иначе и не пијем кафу, али у овом случају нисам имала храбрости да проверавам да ли ми је позив био упућен због кафе или због мене саме!

СТАРАЦ

Само је стао наспред пута. Није умео да крене даље.

Прашњави друм, као гуњ. Бљесак минулих година заискри у оку. Замагљен поглед у даљину. Куда даље? Како? Није се штедео када су га терали да ради, ни када се сам терао. Није се жалио, и коме би!? Научен да слуша и људе да воли.

Ти исти људи су га издали. Сада је сам наспред пута.

Максимилијан Николајевић

BARACUDA

Једна велика крвожедна рибетина појела је све мале рибе око себе.

Неко време је гладовала. Онда је узела карту света и одабрала друго место.

Преселила се врло брзо. Добила је телевизор, веселе емисије, гомиле балвана.

Ситне рибе је било у изобиљу и већ је помислила да се налази у Рају. Онда је приметила једну ситницу. Све је било супер, али – није било воде ...

ЖИВ

На отпаду среће проналазим парче мог рециклираног живота. Чини ми се негде у време преласка из социјализма у демократију, или мислим да је било у време када се много причало а ништа није радило, баш тада су сељаци прекопавали и преоравали земљу да нешто учине за гладан свет. Узалудно.

Заплакао сам се. Срећан што сам још увек жив.

ИСТИНА

Пишем китњасто о шареним лажима у које чак ни деца не верују. Само зато што сам ти обећао да ће теби и бити лепо са мном.

Пишем зато што смо се ухватили у коштац са животом. Да ти се допаднем.

Знаш да не знам да лажем, да нас стварност посматра док живимо најобичнијим животом.

Да лајем? Није проблем ако ће ми то обезбедити место у тиму. Само вас молим да ми помогнете у извесним детаљима, рецимо да ли сам жедан па лајем, или ми доносе храну, или сам се обрадовао гачди, или сам видео мачку, или је можда наишла каква плавуша керуша, или просто разговарам са комшијом из суседне улице.

ТРИ ТРЕНА

Трен први,

Јелика. Родила се на Благовести, умрла на Велики петак. Мучила се цели живот. Сахрањена у камену. Како изгледа живот непознатих светица?

Трен други,

Соња стално говори. Она заправо само говори. Како је она дивно биће! Боже дај да пропева!!

Трен трећи,

Судбина је да дођемо и одемо. Зар је битно да ли смо Лептир или Баобаб?

ПОДНЕ

Ударио је.

Њу, кајсијасто слатку, у плавој хаљиници на туфне. Престани, престани – говорила је. Дај среди се. Растопљене јагоде са ванилом завршиле су у ваздуху. Тај слатки лепљиви мирис ваниле. Ознојени продавци сладоледа остали су унезверени. И прашњаво ужарено камење. Хвала, задржите кусур. Стигла је да изустити. Тачно у подне.

Воз.

Слободан Николић

ИЗМЕЂУ

Знам очи тако плаве да Небо, у најведријем дану лета, немоћним ветровима шиба облаке са себе, у љубоморном магновењу.

И под њима подочњаке тако мрке каква би била Земља да се на њу спусте све кише Света у бескрајном дану без Сунца.

Између ока и подочњака, здудан, Живот се каткад забатрга.

Славка Николић-Балтезаровић

ШТА ЈЕ ЊИХОВО А ШТА НАШЕ

Око ми пучину реже. Крик галеба из таме откри место на ком рибари лове.

У дубини гладан камен гризе паучинасту мрежу, а улов крадом гута. Око засићених уста, скамењена, згуснута крв... Ледена, као вино из амфоре. Морске звезде разигране, месечину у коло призваше и, ником не беше јасно – шта је њихово, а шта наше.

Милена Орловић

БУРА

Небо, претећим сивилом опкорачено, гњечи све под собом. Измаглица трепери. Слути. Море, узнемирено клобуцима кишних капи, зарива модробеле праскаве таласе у стење. Бестидни ветар завирује у бокорења, савија дрвеће у дубоки наклон, обрушава се и диже, и чулима дарује раскош соли, потмули хук и мирис пропуштеног улова. Мокра ужад пљескајући кроте заљуљане чамце уз обалу. Цвокоћу разбарушене жалузине. Галебови гравирају небо. Оловно сивило шикља. Узалуд је свако опирање...

ТРАЖИО БЛАГО У СЕБИ

Трговци који су долазили у село причали су Петру Котару да је благо у човјеку и да не треба далеко ићи. Петар им је повјеровао. Затворио се у себе и почео да рови, претура. Начинио је дар-мар. Нигдје не нађе блага. Кад се путници врнуше, Петар их сачека и узео им све благо. Петар сад лежи под липом, а трговци су отишли по друго благо.

СТРАХ ОД ЦИПЕЛА

Стака са првог спрата је пред вратима држала мушке ципеле број 46. У њен стан нико није смио ући без куцања.

Комшија Миле Зељов пред својим вратима оставио је два пара мушких ципела и отишао зубару. Када се вратио, његов стан је био обијен.

Лопови се изгледа више боје мириса из ципела пред Стакиним станом.

СКЕЈТБОРД

Пиши — каже ми принцеза у фармерицама које обуче након пријема, њену адресу су ми поцепали они који кажу да ме воле, а принцеза још у мислима игра скејтборд из младости. Док дочекује високе госте из целог света, пита се што ме нема, одговор јој шапућу јесење кише и маглена копрена што се надвила око Јасеновца.

НА СТРАШНОМ МЕСТУ ПОСТОЈАТИ
ИЛИ
„КАКО САМ СИСТЕМАТСКИ УНИШТЕНА ОД
ИДИОТА“

Дан као и сваки други....

- Добар дан.
 - Добар дан.
 - Не раде терминали. До даљњег нема стања.
 - А, да ли...
 - Нема новца!
 - Ја се извињавам...
 - Опа! Минус 33 динара.
 - Извините...
 - Још сте и дрски! Јок! Нема чекова за вас!
 - Извините, а када ћете добити банане?
 - Молим?!
 - Пријатно. Хвала.
- Са државом се није играти.

БОЖЈИ ПРОЗОР

Уским, стрмим степеницама попели су се до мале цркве на брду – претесне за двоје и њихову љубав. Посматрали су Сунце, небо и лагуну које као да су биле урамљене прозором цркве.

„Не знам да ли верујем у Бога, али сада, овде, са тобом – могу да умрем срећна!“, рече она.

„И љубав је од Бога!“, одговори он и пусти љубав кроз мали прозор цркве да се споји с лагуном.

Милан Петровић

СЛОБОДА

И стари Мирон је у олујној ноћи шетао пољем када га је ударио гром. Окупљени сељаци, увидевши казну Божију, нису хтели да сахране Мирона заједно са својима већ га баце у некакву провалију. И док је огањ рата спаљивао село, цркву и земљу над гробовима, тамо из провалије смејао се покојни Мирон, спокојан у својој тишини.

ПОВРАТАК

Снег под ногама шкрипи. Пахуље вихоре ношене равничарским ветром. Лепе се за капут. Чујем лавез паса у даљини. Мирис зиме у ноздрвама. Коњи, и прозебли прсти и ракија... домаћи хлеб, врућ. Чујем чак и вратанца на шпорету и дрва у њему. Салаш мој... као да је ту, близу, на корак-два, осећам га, а никако да стигнем... а и враћам му се ретко, тек с првим снегом на прозору.

МОДЕРНА ВРЕМЕНА

„Лоше те чујем, слаб ми је сигнал“, рече баба мешајући попару, пре него што се веза прекинула.

А потом јој стиже MMS:

„Зачини је мало више, љубави моја, стижем на време“ и уз гласовну поруку скенирана њихова слика из младалачких дана.

„Е деда, деда...“ насмеши се баба враголасто и захвати пуну кашпичицу соли... морске, јодиране...

Јаника Печи

Је ли већ време да тражимо опроштај од оних којима сламасмо срца у гордим, бешћутним часима себељубља, кад заборав још неочврслих врлина текао је узврелим крвотоком? Је ли већ време на тас да ставимо све оно што добрим чинисмо и све оно што мишљасмо да добрим чинимо? Избледеле су наше старе кошуље а нове још не шијемо за одлазак пред Творца. Наги, из светлости створени; наги, у светлост се враћамо.

ПТИЋИ

Прогони је сећање на све оне птиће испале из гнезда, које је, беспомоћне на плочнику, прескочила хитајући да стигне куд се запутила.

Узалуд покушава да се сети куда је журила и да израчуна колико је сада птица мање у крошњама небеским због тога. Бројање јој ремети болничарка својим упорним настојањем да јој угура кашику са храном између чврсто стегнутих зуба.

АРИЈАДНА

Кад су се и улице родног града претвориле у лавиринт без излаза, схватила је да се изгубила у животу. Чекала је да буде избављена уздајући се у клупко прича које носила под кожом...

... И ено је, још увек лута међу зидовима свог затвора и говори сама са собом.

Не схвата да се избавитељ неће појавити, јер још није нашао излаз из сопственог лавиринта.

Мирослав Писаркјевич

ХРАБАНУС МАУРУС

Храбанус говори о вредност речи. Каже да цели живот потражује за њу заштитника. Наравно да није пронашао. Ова прича, као и многе друге, помаже ми да схватим да давно изговорене мисли се често враћају као поштански голубови или семе. Баш као семе... И то да из једнога се враћа много више. Кажеш нешто кратко, само уздахнеш, предложиш – врати се прича. Спушташ главу.

ИСМАР

Исмар јесте, или је то веома вероватно, скривени праведник, изабраник којег људи књиге називају *нистаром*; један од тридесетшесторице анонимних на којима почива свако покољење; непримећени месија и онај којег је његово Време недостојно; тихи комшија и невидљиви светитељ; скривени ближњи. Али, као што рече Г. Ш., о таквим се не причају приче.

Александар П. Поповић

ПУЦАЊ

Пуцањ кроз траку на ТВ-у...

Клецнула су ми колена. Срце је знало, али се разум бунио.

Мотао се ту БОГ и ЗАШТО.

Када сам угледао сат који сам му поклонио извађен из згужване папирне кесе личних ствари, знао сам.

Знао сам да је то пуцањ у његове 22 и све што оставља за собом и пред собом.

Пуцањ за тугу. Важна вест. Пуцањ!

НЕГАТИВ

Кад се сва неузвраћена љубав сведе на наду – коју ти нико жив не може убити – и када ова, хранећи се самом собом, временом прерасте у веру, ако вера некако очврсне у вољу и напokon се усмери у одлуку – уследиће чин, пред којим је сваки отпор жалов и узалудан. Шта вреди: у свему томе биће много више освете, него љубави.

КУПАЊЕ

Врућ, летњи дан. Окрећем телефон, зовем је на купање.

– Добро, долазим – рече. – Само да се спремим.

Одједном паника:

– Јао, па ја немам костим! Имам неки, али... стваарно никакав!

Ругам се, опонашам је. Па ћу мртав озбиљан:

– Нема везе. Крећи!

И стиже убрзо. Улази, таман зине да нешто каже, али ја јој дугим пољупцем затварам уста, водећи је до купатила: када је већ спремна.

Невенка Д. Поповић

ПИСАЉКА О ОЧЕВИМ СВЕТЛИМА

Чаролија једног сна још ме држи усправно...

Кад се напијем злим вином тврдоће, којом нас надари живот, очински сјај мртваг оца дарује ме, упорно, сваки дан, радошћу опстајања часне борбе, очевом светлином породичне части из искони неког чукундеде трњанског проте Прокопија и Стамене Лесковчанке. Живели – протовали у прпошном градићу Власотинцу и стварали за углед породицу... да се и ја, њихова чукунунука, њима поносим.

ТРЕНУТАК ДУГ КАО ЖИВОТ

Последња на болесничкој клупи, ишчашена из времена, уморно сам рашчешљавала влажну косу, не очекујући ни од кога ништа. Као што се оглашава птица у напуштеној соби, у заборављеном кавезу, лепетом одрвенелих крила.

Одједном, на улазу у парк... Она, висока, крупна, у смеђем зимском капуту, насмејана, моја драга мајка. Њен осмех, као топла Голфска струја у леду приобаља Океана.

Никад ту слику неће покрити прашина времена.

САБИНА

Угледни психоаналитичар тада први пут угледа ту сломљену жену испред себе, не схватајући у том тренутку да ће то бити највећа љубав његовог живота. Логично, она још увек није била његов пацијент, а он је већ био ожењен и отац двогодишње девојчице.

— Ви патите од хистерије — рече хладним гласом, гледајући њена бедра.

(НЕ)ЗАДОВОЉАН

- Како си, пријатељу?
- Добро је...
- Жена?
- ... још 25 оваквих година, а после можемо и да мењамо.
- Деца, слушају?
- ... како смо се надали, добро смо се удали, син даје годину за годину, а мала је одлична.
- Посао?
- ... како би могло да буде, добро је.
- Немаш разлога да се жалиш.
- Немам, ... у ствари, размишљаам да нешто напишем, одсвирам... организујем.
- Ма, мрш бре у...

ПРОДАВНИЦА „ШЕРИ“

Касно у јесен, а и вечер је касна; за чудо киша не пада. Саша, Срце, Јован, Новица (онај од војске), Обрен полицајац, Момо Кокар; један отуд са Влашића, Живан бунарџија, сандук пива, ракије мало више, Мара Васићка (стигла с дијализе), Боћа од гљива, Зоран у магацину, флаша киселе „Књаз Милош“ и пара, од прилике нигдје.

Духан је предан, малина није наплаћена; биће ваљда боље.

Михајло Радивојевић

ФРУСТРАЦИЈЕ

Опет касним, већ је пола седам. Баш лоше звучи, пола седам, боље је шест и тридесет. Мада ни то не звучи баш фино. Да се ја питам, говорило би се шест и пиринач, мени се тако баш свиђа. Мислим, што да не? Значење остаје исто. А ја бих лакше запамтио. Понекад сам стварно исфрустриран што се ништа не питам.

УЛИЦА

Киша је, фебруарска и хладна.

Мокар понедељак, бушна ципела, нервоза на послу, часовник који лаже.

Између мене и ње је улица.

Стојим поред трафике, она на другој страни чека превоз.

Киснем.

Њен кишобран је жут.

Погледа ме, погледам и ја њу.

Насмешим се, она стидљиво махне руком.

Аутомобили пролазе, пљускају и прскају, јуре између нас.

А семафор мења боје.

Црвено.

Наранџасто.

Зелено.

Опет црвено.

Између нас.

Улица је.

Васа Радовановић

БОЛИД

Од малих ногу желео је само једно – да буде возач болида формуле један. Навијао је за Жака Вилнева и сваке године ишао на „Велику награду Канаде“. Онда су дошли жена и деца и морао је да пронађе ухлебљење. Постао је пилот ратног ваздухопловства и возио Ф16 пун осиромашеног уранијума. Једног дана изнад неке недођије, којој ни име није знао, случајним поготком домаће противваздушне одбране завршила се његова возачка каријера.

Радмила Радојковић

САСВИМ ОБИЧАН РАДНИ ДАН

Пила је другу преподневну кафу и прелиставала пете или шесте дневне новине. Увек само неколико последњих страна. Читуљу по читуљу. Заокруживала свеже преминуле, четрдесетодневне и шестомесечне помене. Вишегодишње помене је хитро прецртавала са две косе паралелне линије. Некоме би нацртала осмех, бркове, шешир или наочаре. На брачним поменима би стављала плус између фотографија преминулих супружника и обавезно их уоквиривала великим срцем. Сасвим обичан радни дан жене једног каменоресца.

Никола Радосављевић

ТИШИНА

Оборене мердевине. Искривљен олук и покидан лим. Рупа у крову, а на земљи поломљен цреп. Претурене саксије са поломљеним цвећем леже по земљи полупразне. Разрована је црна маса и избачена је трава из лежишта на пар места, али је повећи предео натопљен нечим што привлачи муве. Не чује се ниједан звук. Чудна и неприродна тишина се спустила, непробојна, смртна.

ГЛУМАЦ

Када се спустила завеса, главни глумац је отишао у гардеробу. Скинуо је перику и бркове, опрао шминку са лица, повадио лажне очи и ставио их у плаву, пластичну кутију. Своје лажне ноге је окачио о клин на зиду, а затим је замолио статисте да му откаче руке, које су, такође, окачили о клин. Кући су га однели на носилима, да се одмори и припреми за сутрашњу представу.

Зоран Раонић

ПРОПУШТЕНА ПРИЛИКА

Дан сам провео у Дивљини, поред Ријеке. Блажено озарен питомином њених природних благодати враћам се кући. Кад вијест: Предсједник Републике и Владе, Командант Војске и свих Оружаних Снага, и носилац свих одликовања и признања, данас је боравио исто поред Ријеке, у Граду, само четрдесетак километара узводно... И одржао говор окупљеној маси. И...

Да се ико нађе да га у воду баци, видио бих га, ето, и ја!

ИЗМЈЕНА ЗАМЈЕНЕ ЗАМЈЕНА ИЗМЈЕНЕ

Станични чувар напуштене аутобуске станице вјерује како је онај слијепи миш већ овладао њиме, замијенио његово сопство, и пристаје на то – па свој даљњи опстанак на томе мјесту види као сасвим логичан наставак приче, али му је и даље нејасно зашто је један слијепи миш провидио.

РИТАМ НОВ

Госпођа, која својом спољашњошћу, одјећом јарких топлих боја, и својом лепршавом косом, и на-

дасве заводљивим облинама, онако отпозади изгледа сасвим привлачно, чак заводљиво, корача улицом ритмом који присутна гужва дозвољава. Из једне црвене кесе уз њен скут, па онда иза ње, провирује онај дугачки а отањи, онај француски хљеб. Као какав вјерни пратилац, француз се извлачи и онда поново увлачи унутра, а све у дражесном ритму госпођина хода.

ОДГОВОРНОСТ

Хтели су да децу науче одговорности, те су купили рибицу и назвали је Нићифор. Рибицу су сместили у повећу чашу пуну чесмоваче.

Деца су ревносно пресипала љубимца у теглу и носила до аута кад год су ишли на пут.

Престали су да купују рибице када су након Нићифора XIV повукли воду.

У чаши сада стоји цвеће, помало увенуло.

У ТРАГАЊУ

Тумарају сенке широким булеваром, растежу се, кривудају... Ту је и моја негде. Весело поскакује, луталица верна. Изгазе је онако у пролазу без пардона па нестане као да се нешто љути. Међ гомилом измешана, појави се изненада, дете моје зна да мени припада. Дуго смо тако поскакивали заједно, а онда се изненада изгубила... Тражио сам је и тражио, ма нигде је. Како тако олако да нестане.

ПАПРИКАШ

Седи. Изгледа као да спава. Али, скупљају се сузе, па се нежно котрљају низ њено лице. Једна за другом. Око усана као да се виде, мрве горчине.

Он пролази поред и види. На екрану рачунара сплет цифара и слова. Диви им се.

Крчка се паприкаш. Биће на главном менију сутра за ручак.

Љиљана Рим Живковић

ИСКРЕНА ЗАБРИНУТОСТ
НЕУОБИЧАЈЕНОГ
РОДИТЕЉА ПРИМАТА

Гледам свог потомка. Нешто није у реду са њим. Стално ми понавља да му је драго што све више, из дана у дан, личи на мене. Плаши ме да није озбиљно болестан. Брине ме да било шта поверим психијатру. Ко ће мог потомка извести на прави пут ако мене у лудару затворе!?

ПИСЦИ

Жали ми се један старији колега да смо га, не само ја већ и још неки, назвали мобилним баш кад је дубоко у шахти нешто петљао око хидрофора. А готово целог дана није имао позиве.

„Тако ти је то,“ каже он резигнирано, „сете се писца тек кад је два метра под земљом.“

НЕСАВРШЕНОСТ

Господин Л. А. могао је о несавршености људске природе да напише есеј или пак омањи роман, али је њему то само за тренутак прошло кроз главу кад се, помажући жени да намести завесе, попео на столицу коју је ставио на сто, стрмоглавио одозго и само пуком срећом остао неповређен.

МАЈСТОР

За тили час је мајстор Мијајло поправио веш машину. Али она сутрадан стала. Мајстор Мијајло је сутрадан опет дошао, нешто чепркао по машини а затим благим али одлучним гласом прозборио: „Пре сваког укључења обавезно три пута изговорити ОЧЕНАШ“.

Нисам сигуран да су баш сви укућани то поштовали, али веш машина се од тада није кварила.

СТРАШНО

Господин Аладин Прокуровић ових дана нешто натмурен. Депресиван. Лик једне fine, драге особе губи му се. Зар је изгубио вољу за њом или она за њим? А тако је лепо бити заљубљен! Наједном ништа. Баш ништа. Страшно! Без обзира на то што је он одавно ожењен и што је тај лик само плод његове маште.

Сандра Ристић Стојановић

ПРОТИВ ИНСТИТУЦИЈА

Реч, реч, реч... реч сама држи говоре у глави побуне.

Испред зграде неког нестајања света, реч натоварена човеком и менаџеријом свих наших ситница осматра брисани простор говора планете.

Слова, слова, слова... се осамосталише у глави једне речи свет и збунише оне речи које су заселе на састанку свих институција конформизма главе.

Реч, реч, реч... ишчили кроз бесдржајност свог тренутка и гради лукове садржајности између свих лица надреализма.

ПОКУШАЈ

Свакога дана сам га виђао кроз умазани прозор
кафане.

Ћутао је и пио.

Пио је и био је тужан.

(Одавно не успјева да се сјети шта је старије од
тога двога) Ћутао је. Његова туга није била посљеди-
ца размишљања, већ посљедица стања. То стање му
није нудило више од два циља у животу.

Ново или старо гробље.

Ћутао је и пио.

Синиша Рудан

О СТВАРИМА

Неке ствари се десе и више ништа не буде исто.

О СТВАРИМА ПОКУС 1

„Неке ствари се десе и више ништа не буде исто. На пример ово!“ промрмља, баш пре него ће умрети.

О СТВАРИМА ПОКУС 2

Година 1889.

„Неке ствари се десе и више ништа не буде исто.“ рече познати отац, господин Alois Hitler, након што се волео са госпођом Хитлер.

А у то време није било антибеби пилула.

Јован Рукавина

ОД ПРВОГ ТРЕНУТКА

Синоћ Зоранова жена га пита: „Ви се мувате?“ (алудира на Биљу и њега).

Мало је ћутао, и онда јој одговорио: „То ми је сестра!“

„Овој жени ништа не фали!“ — додала је.

„Требао би да нађем себи овако сличну.“ — рекао јој је.

„Да.“ — одговорила му је.

„А и ти ниси много утекла. То ти кажем без задње намере.“

„Знам ја то. Од првог тренутка се тако и понашам!“

ТАКО ЈЕ БИЛО

Раније када је био млад, радо су му правили друштво. Ишао је „пуног срца“ на сва њихова места и седео са њима до зоре. А данас када се променио, променили су се и они (њихов однос према њему). Немају „више времена“ за њега?! Јер сада хоће да им каже истину! Раније је ћутао и слушао.

МАГИЈА

Неке ствари немају цену. Неке ствари су недељиве. Неке ствари ти нико не може отуђити. Управо то и чини њихову вредност.

Да би дошао до њих, потребно је само да за-
жмуриш и пожелиш!

Све оно што тада пожелиш да видиш – биће твоје!

Ништа се неће променити, али ће све постојати на један други начин, за тебе, у том тренутку.

21. ВЕК

Форма постаје све моћнија, изглед постаје важнији од садржаја. Некад је квалитет био важнији од паковања, а сада је паковање важније од квалитета. Све то из жеље да се буде примећен у све већој маси. Квалитет је прерастао у квантитет, а квантитет у комерцијалност. Форма је ту, изгубио се смисао.

РАСПРА

„И крај!“

Ужурбаним кораџима, Маркион се удаљио са попришта. Јоанис остаје сâм са собом, осуђен да дубоко размишља на литици. Више нема изговора, закључује, сад или никад! Баца се са узвишења, читаву вечност пада са стеновитог одскочишта, урања у реско-хладну морску воду. Окружен мехурићима наставља да плута, попут мртваца, стомаком на доле. Рибе занемеше...

Ива Сопка

НЕКО ЈЕФТИНО ВИНО И НЕКА ЈЕФТИНА ЈА

Сједим на тврдом каучу у својој соби, пијем неко јефтино вино и размишљам о мушкарцу плавих очију и сиједе косе. Овај дан неће однијети сјећања на онај дан, али ћу се вјеројатно онесвијестити ако попијем још једну чашу вина. Онда ћу се можда смирити. А касније ћу израчунати је ли јефтиније вино или ја.

Зоран Спасојевић

АКО ИМАТЕ НЕШТО ОД ОВОГА, ЈАВИТЕ СЕ МЕНИ

Лечим бол у грудима, главобољу, слабо памћење, живчане болести, страх, несаницу, свађу у кући, наркомане...

Скидам чини, враћам срећу, састављам, растављам, гледам...

Ако неко ћути а пре није био такав, ако неко осећа да му нешто шета по глави или телу, ако деца не могу да уче или беже од куће или школе, ако сте изгубили сваку наду...

Све болести које доктор не лечи ја излечим.

И много више.

СТРЕПЊА

Учествовао сам по први пут у авантуристичкој возњи кајака по узбурканом мору. Уплашио сам се да ми весло којим случајем не испадне из руку и нестане у дубини. Због тога сам се окренуо ка једном искуснијем такмичару:

— Шта да радим ако ми испадне весло?

Он ме само одмери и слатко се насмеја.

РУКАВИЦЕ

Рукавице. Кошне. Енглеске. Пилотске. Донео ми брат. Богдан. Дали му их ослободиоци. У логору немачком. У Инзбургу.

Ретко сам их носио. Биле су ми велике. И одударале. Од гардеробе моје. Скромне.

Старији домци су запазили рукавице. Необичне. Мушке. Молили су да их навуку. За излазак. Свечани.

Био сам поносан. Веровао сам да ће момци успети. Освојити девојке. Привући. Рукавицама мојим. И загрлити. Рукама својим. Топлим.

Гордана Стаменковић

НЕМА, НЕМАМ

Бен: „Немам!“

Абел: „Немам ни ја!“

Белан: „Немамо!“

Панеб: „Немате!“

Абел: „А да имамо?“

Панеб: „Увек би нешто немао.“

Бен: „Нико нема све!“

Белан: „Није имати – имати све!“

Панеб: „Већ нешто имати, а нешто немати –
никад!“

Абел: „А шта имати?“

Белан: „Не знам. Немам то.“

Бен: „Немам ни ја.“

Панеб: „Онда никада нећете ни имати!“

Биљана Стевановић

ДИСТАНЦА ИЛИ ТАКО НЕШТО

Не бих постављала питања: Када? Где? Шта мисли о... Кога сада...

... И не бих изговорила никада: Када ћу... Зашто баш ја да... Шта ли мисли када каже: О, па нисам знала! Зар је могуће да ништа... Не знам... Стварно!

Корак мали направим... Па онда трчим, трчим, трчим... Уназад. Стално. И ничему.

А могла сам да кажем: Обожавам те, или тако нешто...

Тихомир М. Стевановић

ПОДРУМИ

Отац одлази у дубину дугим, завојитим степе-
ништем.

Доле, док измаглица сири у маглу, он ступа
чврста корака као некад деда кад силазише у по-
друм по вино, без подизања главе, освртања... Тек
тако, ту је још један трен: само тачкица на белу па-
пиру.

И потом нестаје.

Закорачујем на први басамак, док ме син под-
гуркује под плећа.

ЦЈЕЛИНА

Био је сам...
Први пут након толико времена...
Мислио је да је то срећа!?
Ослободити се свега онога што га стеже, што га
гуши!?
И породице и пријатеља...
Тада је мислио да је то тако...
Схватио је у овим самотним тренуцима...
Све има свој смисао...
Није га то стезало, није га гушило...
Не...
Напротив...
То га је држало у цјелини...
Чврсто и сигурно...
Да се не распадне....

Стефан Теодор

ТУРИСТИЧКА ПОНУДА

Ми можемо прошетати Кинеским зидом или ући у Нотр Дам или у Колосеум или у цркву Светог Петра, можемо посетити Кремљ, можемо ући у Лувр... Али слободу, чистоту и смирење наћи ћемо само у природи коју човек није оскрнавио, тамо треба тражити савршенство које се не може наћи, али му се може приближити, тамо у пустињи...

МЕСЕЧАР

То је место на којем се сан прекида, а дани постају снови.

Ходам на рукама.

Из овог угла месец изгледа посебно лепо и зато правим салто.

Падам дуго, али тло дочекујем на ногама у облаку месечеве прашине.

На овом месту почињу снови, а ноћи постају јава, и често, кад ме обузме сета, заједно са месечевим псима тужно лајем на звезде.

МАГИЧНА НОЋ

И Бог и Ђаво ноћас ми, за столом, навлаче капуљачу и препуштају ме унакрсној промаји широм отворених прозора, која ће дувати до јутра.

Испаравам брже од здравице љутом ракијом, окружен са свих шесто шездесет шест на усковитланом ваздуху пристиглих прозирних сенки под маскама с мојим ликом, које подврискују, смеју се и плачу, док нам из дна чаше сијалица од двеста вати пржи очи.

Милан Тодоров

ИСТО

У овој земљи, после нове револуције, више ништа неће бити исто.

У овој земљи, више ништа неће бити исто, после нове револуције.

Ништа више неће бити исто у овој земљи после нове револуције.

Више ништа неће бити исто у овој земљи после нове револуције.

.....

In this country, after a revolution, it will all be the same.

Маја Томић

ЈЕСЕЊАРСКА

Град је дубоко уздахнуо под мутним памучним небом.

Склизнуо је прамен магле преко сувог лишћа, улице су се стресле и сјуриле ка реци.

Брбоћу цеви под булеварима, надимају се сунцобрани, жмиркају прозори.

Кошава је донела сумрак, увила га око шарених реклама и растресла ниске облаке.

Град је широм раширио своје мостове и чврсто загрлио Калемегдан.

Марко Томић

ЛУТРИЈА

Јуче сам на лутрији освојио триста динара. Осећао сам се као (по)бедник. Купио сам две пакле сарајевске Дрине, кило вина и пез бомбонице. Пез бомбонице су биле киселе. Потом сам отишао до стана, сео на кауч, отворио флашу и почео да пијем. И вино је било кисело. Потом сам у снажном налету инспирације, идеја, слика, написао ову причу.

ДОБАР ВЕТАР И МИРНО МОРЕ

Пучина воденог кревета се зањихала. Покушавам добауљати до моје драге, која се налази на другом крају, као нека далека непозната обала. Без компаса, изгубљен. Малко сам припит и није ми тешко да се уживим у улогу Колумба док је пловио ка Америци. Да ли је и он као и ја повремено дизао поглед у мрак плашећи се изненадне буре и морске болести?

ТРЕНУТАК

Реком је пловио одсјај залазећег сунца. Галебови су шарали небо испуштајући промукле крике. Седео сам на пању посматрајући другу обалу. Као да сам уловио шапат чамаца који су се гуркали укотвљени на понтонима. Нашао сам се у тупом тренутку преласка светла у таму и тада се запитах шта ја радим овде и зашто седим ту?

Нисам имао појма.

Реке су дубоке, а планине су високе.

ТЕОФИЛ

Теофил је био ретко мрк човек. Изразито нам-
ћораст ученик. Познат као зловољан студент. Запам-
ћен као незахвалан друг. И опасан нерадник.

Тврдоглав шеф. Дозлабога тежак муж. Мукотр-
пан саговорник. Нетолерантан отац. Незахвалан ро-
ђак.

Црн као сама ђаволова душа.

Бесан као чопор разгоропађених паса. Злопам-
тило. Злотвор.

Све је то Теофил био. Више није. Налетео је на
горег.

У мраку.

Непознати га убио. Са три хица.

Велика непознаница.

Једино се зна калибар. Велик је.

СУСПРЕТ

Испред мене, јутрос, жута пуфница, са сисама до земље. Иза ње, на малом одстојању, весело вртећи репићем, пуфничина пуфница.

У шапу их пратим.

С времена на време прва пуфница се окрене и погледа ме испод ока. За сваки случај. Онда неколико улица, оне прате мене. Сада се ја окрећем и гледам испод ока.

Све три смо, на семафору, прешле на зелено.

Са осмехом, разишле смо се у центру града.

Иван Филиповић

Невена и ја седимо, много пуши. Пали једну за другом. Ја јој то споменем, али не изгледа забринуто. Каже, она ће тако, па докле тело издржи.

Допало ми се то размишљање.

Моје тело је издржало до 27. рођендана. Отприлике тада ми је и постављена дијагноза.

Нена и даље пуши истим интензитетом.

Док јој тело не издржи.

МЕЊАЊЕ СМИСЛА

Површно прелиставам странице. Магличастим погледом пролазим кроз слова. Сваки ред троструко видим (по један изнад и испод оног стварно исписаног).

Тешко да ћу било шта прочитати, запамтити или научити. Реченице стварају другачија значења. Поглавља измењују смисао књиге. Велики судар корица у боји, хватам се за уши. Чврсто држим спуштене капке, да не видим авиончиће од папира како лете по соби.

УПОЗНАВАЊЕ

Док је један од њих причао, остали су слушали. Само би кратким упадицама или климањем главом потврђивали занимљивост приче. Били су спремни да прећуте многа преувеличавања, чак и очигледне лажи.

До расправа је временом све чешће долазило. Гледали су музичке спотове, вести, спорт, филмове и водили жучне дебате. Увек је било контрирања, некада врло увредљивих шала. Све те свађе и песницења, доприносила су њиховом бољем упознавању.

Сандра Хатавеј

ФИСКУЛТУРА НА ПУТУ

Трчим на месту у чамцу. Имам добру равнотежу. Носим сако, из џепова ми вире банане. Банане са црним тачкицама су најздравије. Нико, никада неће сазнати како сам смршала и где сам нашла време за вежбање. Нећу да будем аматер као сви други. А сад морам убрзати темпо, да не закасим на посао, петак је, данас пре отварамо.

ЖУДЊА

Изгарам од жеље сваки пут када угледам цигарету!

Као да ме нешто стегне са свих страна и држи ме тако неко време...

И мада се покушавам одупрети, знам да ћу на крају ипак припалити!

То је јаче од мене...

А онда ће ме поново вратити у цеп, све док будем имао и кап плина у себи...

ЗАВРШНИ ИЗВЕШТАЈИ

Нисам више осећао никакав укус у потпуном сувом грлу. Гледао сам мрачну унутрашњост вреће, грубо навучене преко моје главе. Мирис плесни и мемле злурадо се увлачио у ноздрве. Кожа је пекла на местима где су је лизали бичеви претходних дана. Са презиром сам слушао повике разударене масе окупљене на тргу.

Омча се затегла...

Свих пет чула раздужило је своје функције...

ДОГОРЕТИ

Покуцао је на једна врата, друга. Нико није отварао. Отишао је под прозор. Звизнуо. Па још јаче. Опет ништа. Никога није нашао да би се играо с њим. Никог од његових вршњака. Отишао је кући, помало тужан, баш као и ко зна колико година уназад. Дувао је, иако језнао да свих 95 свећа неће моћи никад угасити сâм. Није ни важно. Ионако ће многе саме догорети.

ОДГАЂАЊЕ

Одгодили сте излазак са девојком због једног важног испита. Положили сте. После сте одгађали партије баскета ради неких послова. Има времена. Игре с децом, шетње с пријатељима, лежање на плажама... нисте сматрали важнијим од каријере, новца, угледа... сад сте богати и имате каријеру... и не жалите ни за чим. И то сте одгодили.

САДА(ШЊОСТ)

Кажу да једино живимо у садашњости и да једино она и постоји. Покушавао сам да се уверим у то, али кад год бих изговарао реч *сада*, она би неми-

новно ишчезла и претворила се у прошлост. Припремао сам се месецима, тренирао, изрекао хиљаду „сад“, али ниједна није „заживела“. Молим све који верују да постоји садашњост да ми се не јављају. Мени је и овако добро.

РАЗЛОГ

Све, кажу, има свој разлог. Због чега је и зашто. Због чега нешто постоји, због чега дише, креће се...

И камен има свој разлог што је баш ту где јесте. И птица, и коњи, и Земља која све то, не без разлога, окреће.

Само ја никако да нађем разлог због чега сам јутрос устао.

ИСТИНСКА СРЕЋА

У школи су му прорицали блиставу будућност, на факултету је био студент генерације. Запослио се у јакој фирми, зарађивао одлично, напредовао у каријери, био цењен и поштован. Оженио се, добио синове и кћери. Извео их на пут. Онај исти на који су и мене. А памтим да сам једном давно, у детињству, док још нисам био на том путу, био истински срећан.

Мидхат Мидхо Хрнчић

ПЛОВИДБА УЗ РИЈЕКУ

Пловити низ ријеку могу и мала дјеца. Пробао сам то у дјетињству и уживао. Данас, у зрелим годинама, желим пловити узводно и савладавати брзаке и букове. Велики је то напор, али ме испуњава задовољством. Љуљање чамца доживљавам као љуљање у бешици пред брижним мајчиним лицем, а пљускање воде по тијелу као миловање.

Задовољство је велико пловити уз ријеку.

Б-ПРОДУКЦИЈА

На пустом паркингу два наоружана човека пре-срећу трећег. Трећи вришти од страха и пада упу-цан.

– Шта ћемо сад да радимо? – пита први наору-жани другог.

– Сада ћу да певам једну песмицу! Жао ми је само што сам је заборавио, јер је годинама нисам пе-вао...

– Па како ћеш је онда певати?

– То је већ ствар режије! Шта ви, господине ре-жисеру, мислите о овом проблему?

– Решићемо у монтажи! – зачује се глас са не-ба...

СЕДИМ НА ИВИЦИ КРЕВЕТА ЈЕДНЕ НОВЕМБАРСКЕ ЗОРЕ

Спава на левом боку, склупчала се и стеже усне. Видим себе у лако замагљеном огледалу и тихо се смејем својој дводневној бради, опуштеном стома-ку и слепљеним маљама. Облачим се нестрпљиво, јер ме хвата јутарња мучнина. Она се у сну окреће на леђа. Десна дојка јој провирује, тамна и мека, иако је повукла чаршав и сакрила лице.

ЛОША РЕЖИЈА

На пустом паркингу два наоружана човека пре-
срећу трећег. Трећи вришти од страха и пада упу-
цан.

– Шта ћемо сад да радимо? – пита први наору-
жани другог.

– Сада ћу да певам једну песмицу! Жао ми је
само што сам је заборавио, јер је годинама нисам пе-
вао.

– Па како ћеш је онда певати?

– То је већ ствар режије! Шта ви, господине ре-
жисеру, мислите о овом проблему?

– Решићемо у монтажи! – зачује се глас са не-
ба...

КРАЈ

Убили су Једнорога.

Оставили га да лежи на трави.

Гдегод је кап његове крви пала, бели су љиљани
никли.

Још је било сјаја у његовим очима док је гледао
човека са секиром.

Узели су му рог.

Због њега су и дошли.

А Једнорога су оставили да се гаси на проплан-
ку мокром од последње росе света.

Александар Чуле

ЈЕДНОСТАВНОСТ ЖИВОТА

Јутро је, негде око четири, пре изласка сунца.
Само се једна бледо розе црта назире на истоку.

Негде из даљине чујем звук стоке што се буди.
Ветар доноси звук петла из Босне – прешао је грани-
цу да ми пожели добро јутро.

Излазим из колибе, прелазим три метра до
ружичњака и попишам се на руже.

Како живот може да буде једноставан.

ПРАЗНОВАЊЕ РЕДАКА

Лако је писати. Заправо ништа лакше. Сједнеш, одлучиш и куцаш. Редом. Прво иде велико слово онда комади ријечи. Крај је испис. Све се дешава наивно, редом...

Лако је писати. Сједнеш, куцаш, одломак је већ ту. Крај је сумња. Све се дешава наивно, редом...

Написано, допричано, искуцано, поредано.

Верзија је празна. Све се дешава без простора, празновањем редака.

ОДГОВОР ЈЕ У ВЕТРУ...

Томазен је рекао:

„Посматрајте децу која се играју преносећи лишће са једне на другу гомилу. Она дају Одговор, иако га не знају.“

– Који одговор, Учитељу?

„Одговор на питање: Шта је живот?“

– Шта је живот, Учитељу?

„Премештање лишћа са једне на другу гомилу.“

– Ко то чини?

„Деца.“

– А када нема деце?

„Ветар.“

Славиша Шушулић

ПРАЗНИНА ВРИСКА

Осећам празнину, мој пријатељу. Пишем ти о њој и кажем како ништа не осећам и у томе јесте празнина.

Мене нигде нема.

Празнина. Изгубљен поглед. Мртвило. Бол... Да ли тако мора да буде?

Други свет је око мене. Размишљам о спасоносном болу. Желим да вриснем, да не бих свиснуо. Доказујем да сам жив.

Врисак испуњава моје дамаре.

Нисам више сам. Чујем смех НАШИХ срца. Тренутак...

Родила се љубав.

У СЕДАМДЕСЕТ РЕЧИ : НАЈКРАЋЕ ПРИЧЕ : 1
(Приредио: Ђорђе Оташевић)

1. издање

Рецензент

Милутин Ђуричковић

Корице

Дејана Јовановић

Издавач

„Алма“, Београд

Штампа

„Алма“, Београд

Тираж

300

ISBN

978-86-6122-124-8

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
821.163.41-36(082.2)

У седамдесет речи : најкраће приче : 1 / (приредио
Ђорђе Оташевић). – 1. изд. – Београд : Алма, 2023 (Београд :
Алма). – 172 стр. ; 21 см. – (Библиотека Савремена књижевност
/ [Алма] ; књ. 473)

Тираж 300.

ISBN 978-86-6122-124-8

1. Оташевић, Ђорђе, 1959- [приређивач, сакупљач]

COBISS.SR-ID 122717961